

Maria e Johannes Etter da Madulain intaunt chi faivan aucha da purs.

FOTOS MAD

Eir sch'üna chesa suottasto a la protecziun da monumaints es que pussibel da la der a fit a persunas indigenas per predschs radschunaivels.

«Que vo eir oter»

Abitaziuns per indigens e na per esters

■(anr/mfo) Cumbain cha la Chesa Lucius Rumedius a Madulain suottasto a la chüra da monumaints nun es ella ün museum u ün oget per amatuors cun bgers raps. Ils possessuors tilla haun restaureda per pudair der a fit las abitaziuns ad indigens. Aint il context actuel, sociel e politic da l'Engiadin'Ota, chi'd es segno dad üna svendita dals centers da las vschinaunchas, preschainta la transfurmaziun da la Chesa Rumedius ün'alternativa. Il proget muossa cha que do soluziuns per s-chaffir abitaziuns per

indigens in ün stabilimaint attractiv. Quistas mantegnan la substanza e sun pajablas. «La Chesa Rumedius rappresenta la chesa engiadinaisa i'l 21evel tschientiner – e que na in fuorma da museum regiunel u in fuorma d'abitaziun secundara scu oget d'art per richuns!», intunan ils possessuors dal stabilimaint, *Johannes e Maria Etter* da Madulain.

La chesa es abiteda dad indigens

La Chesa Rumedius es la prüma da las cheses engiadinaisas chi guardan vers

l'En ed ella do stabilitated al cumün vers il flüm. Si'apparentscha e sia decoraziun – ün sgrafit simpel sün liadüra grischa – derivan per granda part dal 1654. La Chesa Rumedius sto suot protecziun da monumaints da chantun e confederaziun. A Johannes Etter d'eira que important cha sia chesa paterna vegna abiteda düraunt tuot l'an dad indigens. Uschè ho el sviluppo insemel cun sia duonna Maria e l'architect *Christoph Sauter* ün proget chi prevezza duos grandas abitaziuns per famiglias. I'l ram da quista concentraziun s'ho muesso che cha's po fer our da la chesa engiadinaisa: La structura da las staunzas tavlagedas e da las chambres cun vout es gnida mantgnida e complettada cun nouvs elemaints ad ün'united cumpacta. «Nus ans allegrains da musser cha eir in Engiadin'Ota es que pussibel per famiglias indigenas d'abiter tenor standards actuels in stabilimaints istorics, e que a predschs radschunaivel», declera Johannes Etter: El ho organiso pels 19 da marz ün di da las portas aviertas. Cha's vöglia esser ün bun exampel ed intimer eir ad oters possessuors da cheses engiadinaisas da fer il listess. «Las vschinaunchas vitelas sun nempe il chapitel sociel, culturel e turistic da nossa regiun!», intuna'l.

Las portas da la Chesa Rumedius sun aviertas in sanda, ils 19 marz da las 13.00 a las 18.00. A las 17.00 declaran ils patrums da fabrica e l'architect il proget. La populaziun es invidea da gnir a guardar las nouvas abitaziuns illa chesa veglia. A

sun eir preschaintas persunas versedas chi accumpagnan ils interessos tres las localiteds. Vers Zuoz es la Chesa Lucius

Rumediis illa Via Suot la prüma illa lingua da las cheses engiadinaisas chi guardan vers l'En.

Chesa Lucius Rumedius, Madulain

La Chesa Rumedius a Madulain es üna chesa da purs cun ün'apparentscha e decoraziun chi derivan per granda part da l'an 1654. La part d'abiter tacha scu ün gnieu da randulinis suot la culmaina, intaunt cha la stalla ed ils murütschs s'haun chavos fop i'l vainter da la chesa.

Insemel culs patrums da fabrica ho l'architect *Christoph Sauter* sviluppo ün proget chi prevezza in l'intern da la part d'abiter istorica abitaziuns confuormas a nos temp per famiglias chi abitan tuot an in vschinauncha. La concentraziun da las localiteds muossa cha'l tip chesa da purs engiadinaisa es fich efficiant. I'l plau terrain e sül plau sura sun gnidas construidas duos abitaziuns da circa 130 meter quadrat surfatscha chi respettan la structura da la chesa e profitan a listess mumaint da la qualited atmosferica da las stüvas tavlagedas e las chambres cun vout. La porta suot cun vout invida ad abitants e giasts d'entrer in chesa. Minch'abitaziun ho üna chadafö, üna stüva, traes chambres da durmir e duos bagns. Ils bagns sun situos süsom e giosom da mincha

suler. Els haun üna surfatscha modesta, ma fuorman cullas chambres daspera uniteds da granda funczionalited. Ils locals cun vouts haun survgnieu ün palintschieu da terrazzo. Ils palintschieus da lain illas staunzas tavlagedas sun gnieus mantgneus e la stüva suotvert es gnida Pittüreda in ün verd cler, scu avaunt bundant 100 ans. Las intervenziuns poch sensiblas dals ans 1960 sun gnidas correttas e tuot ils elemaints nouvs sun gnieus fats in lain per suottaicher la structura existenta da la chesa in si'apparentscha simpla.

Intaunt cha l'abitaziun i'l plau terrain s'inclegia scu surfatscha classica da staunzas construidas a möd generus ho l'abitaziun i'l plau sura ün suler in fuorma da loft chi as tira vi sur l'intera lungenza suot la construcziun dal tschél sura cun vouts ondulos. Cò a's arriva, a's cushima, a's mangia, a's sto a tramagl e's aintra illa stüvetta da dschember vegl, ed eir illas chambres chi guardan vers l'En. Il talvo ed eir la stalla, la cuort ed ils murütschs sun be gnieus renovos da möd moderno e nu gnaregian abitos.

Da fer our da «vegl» qualcosa «modern» nun es simpel, ma listess pussibel.